

EUROOPA KOHTU OTSUS

14. detsember 1962*

[...]

Liidetud kohtuasjades

16/62

Confederation Nationale des Producteurs de Fruits et Legumes, registreeritud ühing asukohaga Pariisis, esindaja: ühingu juhatus,

Federation Nationale des Producteurs de Fruits, registreeritud ühing asukohaga Pariisis, esindaja: ühingu juhatus,

Federation Nationale des Producteurs de Legumes, registreeritud ühing asukohaga Pariisis, esindaja: ühingu juhatus,

17/62

Federation Nationale des Producteurs de Raisins de Table, esindaja: ühingu juhatus, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis, Georges Margue'i büroo, 20 rue Philippe-II,

hagejad,

keda abistab Pierre de Font-Réaulx, Cour d'appel de Paris' (Pariisi apellatsioonikohus) advokaat,

hagejaid toetab

Assemblee Permanente des Presidents de Chambres d' Agriculture, Pariisis asuv avalik asutus, esindaja: assamblee president, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis, Georges Margue'i büroo, 20 rue Philippe-II,

menetlusse astuja,

keda abistab Pierre de Font-Réaulx, Cour d'appel de Paris' advokaat,

versus

Euroopa Majandusühenduse Nõukogu, esindaja: õigusnõunik Jacques Mégret,

kostja,

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

mille esemeks on taotlus nõukogu määruse nr 23 ja eriti selle artikli 9 tühistamiseks,

EUROOPA KOHUS,

koosseisus: president A. M. Donner, kodade esimehed L. Delvaux ja R. Rossi,
kohtunikud O. Riese (ettekandja), Ch. L. Hammes, A. Trabucchi ja R. Lecourt,

kohtujurist M. Lagrange,

kohtusekretär A. Van Houtte,

on teinud järgmise

otsuse

[...]

Põhjendused

I – Vastuvõetavus

1. EMÜ asutamislepingu artikli 173 teise lõigu kohaselt võib iga füüsiline või juriidiline isik algatada menetluse temale adresseeritud otsuse vastu ning sellise otsuse vastu, mis teda otseselt ja isiklikult puudutab, kuigi vormiliselt on see teisele isikule adresseeritud määrus või otsus.

Sellest tulenevalt ei ole neil isikutel pädevust esitada hagi nõukogu või komisjoni vastuvõetud määrustetühistamiseks.

Euroopa Kohus tunnistab, et Rooma lepingutega kehtestatud selline kord näeb eraisikute esitatavatele tühistamishagidele ette piiravamad tingimused kui ESTÜ asutamisleping.

Samas ei ole Euroopa Kohtu ülesandeks anda hinnangut sellele korrale, kuivõrd see väljuks ilmselgelt kõnealuse dokumendi menetlemise raamidest.

Kohus ei saa nõustuda suulise menetluse käigus ühe hageja antud tõlgendusega, mille kohaselt artikli 173 teises lõigus kasutatud termin „otsus“ hõlmab ka määruseid.

Selline ekstensiivne tõlgendus ei võta arvesse asjaolu, et artiklis 189 tehakse selgelt vahet vastavalt mõistetel „otsus“ ja „määrus“.

Ei ole mõeldav, et terminit „otsus“ kasutatakse artiklis 173 muus tähenduses kui talle artiklis 189 antud tehnilises tähenduses.

Eelnevast tuleneb, et käesolevad hagid tuleks jätta vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata, kui vaidlustatava õigusakti näol on tegemist määrusega.

Selle küsimuse selgitamisel ei saa Euroopa kohus piirduda õigusakti formaalse nimetuse vaatlemisega, vaid peab eeskätt võtma arvesse selle eesmärki ja sisu.

2. EMÜ asutamislepingu artikli 189 kohaselt on määruse kohaldamise ulatus üldine ja määrust kohaldatakse vahetult kõikides liikmesriikides, samas kui otsus on siduv vaid nende jaoks, kellele see on adresseeritud.

Vahetegemise alust tuleb otsida asjaolust, kas kõnealust õigusakti kohaldatakse üldiselt või mitte.

Otsuse põhiolemus tuleneb piiritletud adressaatide ringist, kellele otsus on suunatud, samas kui määrust, mis on olemuselt eeskätt normatiivne õigusakt, kohaldatakse mitte piiritletud, nimetatud või identifitseeritavate adressaatide suhtes, vaid abstraktselt määratletud kategooriatele kogu nende ulatuses.

Seetõttu tuleb selleks, et määratleda, kas tegemist on otsuse või määrusega, vaadelda, kas kõnealune õigusakt puudutab isiklikult teatavaid määratud isikuid.

Kui õigusakt, mida tema autor käsitab määrusena, sisaldab sätteid, mis oma olemuse tõttu puudutavad vaid teatavaid füüsilisi või juriidilisi isikuid otseselt ja samas ka isiklikult, siis tuleb otsustada, et sõltumata sellest, kas seda õigusakti tervikuna võib õigusega käsitleda määrusena, ei ole neil sätetel määruse tunnuseid ning isikud võivad sellest tulenevalt algatada artikli 173 teise lõigu alusel nende vastu menetluse.

3. Kõnealuse õigusakti autor on nimetanud selle õigusakti määruseks.

Sellele vaatamata leiavad hagejad, et vaidlustatava sätte näol on tegelikult tegemist „määruse kujul tehtud otsusega“.

On loomulikult võimalik, et ka otsusel on väga lai kohaldamisala;

Samas ei saa vaadelda otsusena õigusakti, mida kohaldatakse objektiivselt määratletud olukordades ja millel on kõikides liikmesriikides vahetu õiguslik toime, mis laieneb üldisel ja abstraktsel viisil määratletud isikute kategooriatele, välja arvatud juhul, kui leiab tõendamist, et see õigusakt puudutab isiklikult teatavaid isikuid artikli 173 teise lõigu tähenduses.

Kõnealusel juhul on vaidlusalusel õigusaktil kõikides liikmesriikides vahetu õiguslik toime, mis laieneb üldisel ja abstraktsel viisil määratletud isikute kategooriatele.

Vaidlusaluse õigusakti artikliga 9, mis on käesoleva kohtuvaidluse vaidlusaluseks objektiks, tühistatakse teatavate toodete ja ajavahemike puhul koguselised impordipiirangud ja nendega samaväärse toimega meetmed.

See hõlmab lisaks ka liikmesriikide loobumist asutamislepingu artikli 44 kohaldamisest, eeskätt selles sisalduva impordi peatamise või piiramise õiguse kohaldamisest.

Nimetatud artikkel kaotab piirangud ettevõtjate vabadusele ekspordida või importida kaupu ühenduse piires.

Jääb veel välja selgitada, kas vaidlusalune säte puudutab hagejaid isiklikult.

Kuigi säte, mis kohustab liikmesriike lõpetama või peatama meetmed, mis võivad soodustada põllumajandusettevõtjate tegevust, mõjutab sedakaudu nende huve ja hagejatest ühingute liikmete huve, tuleb samas märkida, et neid liikmeid puudutab kõnealune säte täpselt samadel alustel kui kõiki teisi ühenduse põllumajandustootjaid.

Lisaks sellele ei saa nõustuda põhimõttega, mille kohaselt loetakse üks ühing teatava ettevõtjate kategooria esindajana isiklikult puudutatuks õigusaktist, mis hõlmab kogu selle kategooria üldisi huve.

Selline põhimõte, mille kohaselt koondatakse ühte juriidilisse isikusse kogu teatava kategooria liikmete huvid, kusjuures nendele liikmetele kohaldatakse tegelikke määrusi, ei ole kooskõlas asutamislepingus sätestatud süsteemiga, mis võimaldab eraisikutel alustada tühistamismenetlust vaid otsuste puhul, mis puudutavad neid seeläbi, et on neile adresseeritud, või muude õigusaktide puhul, mis mõjutavad neid sarnasel viisil.

Sellest tulenevalt ei saa nõustuda väitega, et vaidlusalune säte puudutab hagejaid isiklikult.

Eelnevast tuleneb, et kostja käsitleb vaidlusalust sätet õigustatult määrusena.

On põhjendatud vastuvõetamatust sätestava erandi kohaldamine ning hagit tuleb seega kuulutada vastuvõetamatuteks, mistõttu ei ole vajadust selgitada välja, kas ühingud on õigustatud esitama hagi iga kord, kui nende liikmetel on vastav õigus.

II – Kohtukulud

Kodukorra artikli 69 lõike 2 kohaselt on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud.

Kuivõrd hagejad ja menetlusse astuja on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud välja mõista nendelt.

Esitatud põhjendustest lähtudes,

arvestades menetlusdokumente,

kuulanud ära ettekandja ettekande,

kuulanud ära poolte kohtukõned,

kuulanud ära kohtujuristi arvamuse,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingu artikleid 173 ja 189,

võttes arvesse protokollil Euroopa Majandusühenduse Kohtu põhikirja kohta,

võttes arvesse Euroopa Ühenduste Kohtu kodukorda, eriti selle artikli 69 lõiget 2 ja artikli 91 lõiget 4;

jättes arvesse võtmata laiemad või vastupidised kaalutlused,

EUROOPA KOHUS

otsustab:

- 1. Jätta hagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.**
- 2. Hagejad kannavad oma kohtukulud ise ja on kohustatud hüvitama kostja kulud, mis on seotud nende vastavate hagidega.**
- 3. Menetlusse astuv pool kannab oma kohtukulud ise ja on kohustatud hüvitama kostjate need kulud, mis on seotud menetlusse astuva poole vastavate toimingutega.**

Kohtuotsus on tehtud 14. detsembril 1962 Luxembourgis.

Donner

Delvaux

Rossi

Riese

Hammes

Trabucchi

Lecourt

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 14. detsembril 1962 Luxembourgis.

Kohtusekretär

Presidendi nimel

A. Van Houtte

L. Delvaux
koja esimees